Warszawa, 4 listopada 2026 roku

APEL DO PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

o zawetowanie ustawy podwyższającej akcyzę na napoje alkoholowe, utrzymanie obowiązującej mapy akcyzowej i rozpoczęcie dialogu z branżą

Szanowny Panie Prezydencie!

Zwracamy się do Pana z apelem o zawetowanie ustawy przewidującej przyspieszenie podwyżek akcyzy na napoje alkoholowe oraz o utrzymanie zasad określonych w obowiązującej mapie akcyzowej. Jednocześnie apelujemy o rozpoczęcie dialogu z przedstawicielami branż objętych zmianami, którego celem będzie wypracowanie stabilnych i przewidywalnych zasad polityki podatkowej.

Reprezentujemy przedsiębiorców działających w różnych sektorach gospodarki, a także pracowników, których sytuacja jest bezpośrednio związana z kondycją polskich firm. Łączy nas przekonanie, że zmiany podatkowe powinny być wprowadzane w sposób odpowiedzialny, z poszanowaniem wcześniejszych uzgodnień i po rzetelnej ocenie ich skutków gospodarczych oraz społecznych.

Państwo musi być wiarygodnym partnerem dla przedsiębiorców

Przyjęta w 2022 r. mapa akcyzowa wyznaczyła ścieżkę podwyżek podatku na kolejne lata, do końca 2027 r. Przedsiębiorcy uwzględnili te założenia w swoich planach biznesowych, inwestycyjnych i produkcyjnych. Zmiana uzgodnionych warunków w trakcie ich obowiązywania podważa zaufanie do państwa i jego stabilności jako partnera gospodarczego.

Zapowiedź dodatkowych podwyżek wykraczających poza przyjętą mapę akcyzową oznacza złamanie uzgodnień rządu z branżą. Nie kwestionujemy prawa państwa do kształtowania polityki podatkowej. Oczekujemy jednak, że będzie ona prowadzona w sposób przewidywalny, z poszanowaniem wcześniej ustalonych zasad i uwzględnieniem konsekwencji dla przedsiębiorstw, ich pracowników oraz partnerów.

Stabilność prawa nie jest przywilejem biznesu. To jeden z warunków odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, podejmowania długoterminowych inwestycji i utrzymywania miejsc pracy.

Przedsiębiorcy nie powinni dowiadywać się o istotnych zmianach obciążeń podatkowych z tak krótkim wyprzedzeniem. Oczekujemy, że państwo będzie przestrzegać ustalonych zasad i zapewni firmom warunki do odpowiedzialnego planowania rozwoju.

Rynek alkoholu pod presją – producenci ograniczają produkcję, sprzedaż spada

Dane pokazują, że rynek alkoholu nie rozwija się zgodnie z założeniami Ministerstwa Finansów, a wzrost dochodów i dostępności cenowej produktów nie prowadzą do zwiększenia sprzedaży napojów alkoholowych. Zmieniają się nawyki konsumentów, którzy ograniczają częstotliwość zakupów i coraz chętniej wybierają produkty bezalkoholowe lub niskoalkoholowe.

Z publikacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom wynika, że spożycie alkoholu w Polsce systematycznie spada – z 9,7 litra na osobę w 2021 r. do 8,8 litra w 2024 r i 8,3 litra w roku ubiegłym. Natomiast dane Ministerstwa Finansów wskazują, że wpływy do budżetu państwa

z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych za okres styczeń-sierpień po podwyższeniu stawek akcyzy o 5% zmniejszyły się z 8 817,6 mln zł w roku 2025 do 8 268,5 mln zł w roku bieżącym.

W tej sytuacji dalsze zwiększanie obciążeń podatkowych ponad poziom przewidziany w obowiązującej mapie akcyzowej może dodatkowo osłabić legalną sprzedaż i pogłębić problemy przedsiębiorstw.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że spadki obejmują zarówno produkcję, jak i produkcję sprzedaną we wszystkich segmentach rynku alkoholowego. W okresie od stycznia do sierpnia 2026 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, produkcja wytworzona czystej wódki spadła o 19,5 proc., natomiast piwa o 9,1 proc. W tym samym okresie produkcja sprzedana wódki zmniejszyła się o 13,5 proc., natomiast piwa o 12,9 proc.

Jak wskazuje Polska Rada Winiarstwa, na podstawie danych NielsenIQ, na koniec maja 2026 r. odnotowano spadek sprzedaży wina o 4,5% (w ujęciu rok do roku). Rynek winiarski, który wcześniej pozostawał względnie odporny na spowolnienie, także odczuwa zmianę zachowań konsumentów.

Skutki zmian odczują także handel, pracownicy i polskie rolnictwo

Konsekwencje zmian w opodatkowaniu napojów alkoholowych obejmują również handel, dostawców surowców i opakowań, transport, logistykę oraz inne sektory współpracujące z branżą. Dotkną także małych lokalnych zakładów wytwarzających alkohol etylowy pochodzenia rolniczego oraz gospodarstw dostarczających im zboża, kukurydzę i ziemniaki. Ograniczenie produkcji może osłabić lokalny skup płodów rolnych i krajowe przetwórstwo surowców rolnych, a także zagrozić miejscom pracy na obszarach wiejskich. Dlatego decyzje dotyczące akcyzy powinny uwzględniać nie tylko oczekiwany wzrost dochodów podatkowych, lecz także rzeczywiste zachowania konsumentów, sytuację legalnego rynku oraz konsekwencje dla całej gospodarki.

Weto powinno otworzyć drogę do nowego dialogu

Wcześniejsze weto Pana Prezydenta wobec podwyżki akcyzy było ważnym sygnałem w dyskusji o granicach obciążeń podatkowych i potrzebie uwzględniania ich skutków. Obecna sytuacja wymaga ponownej oceny proponowanych rozwiązań. Zmiana sposobu uzasadnienia podwyżki, w tym powiązanie dodatkowych wpływów z finansowaniem ochrony zdrowia, nie eliminuje ryzyka gospodarczego ani nie rozwiązuje problemu naruszenia wcześniejszych uzgodnień z przedsiębiorcami.

Apelujemy zatem o zawetowanie ustawy i utrzymanie obowiązującej mapy akcyzowej. Jednocześnie proponujemy rozpoczęcie dialogu pomiędzy przedstawicielami rządu, przedsiębiorców i pracowników, którego celem będzie wypracowanie długofalowych, przewidywalnych zasad opodatkowania napojów alkoholowych.

Dialog ten powinien opierać się na aktualnych danych rynkowych, analizie skutków regulacji i uwzględnieniu sytuacji wszystkich zainteresowanych sektorów, w tym gospodarstw rolnych oraz lokalnych zakładów wytwarzających alkohol etylowy pochodzenia rolniczego. Powinien również zapewniać przedsiębiorcom odpowiedni czas na dostosowanie się do ewentualnych zmian oraz gwarantować, że przyjęte ustalenia będą respektowane.

Zwracamy się do Pana Prezydenta z prośbą o spotkanie z przedstawicielami podpisanych pod poniższym apelem organizacji. Chcielibyśmy przedstawić wspólne stanowisko,

omówić konsekwencje planowanych zmian i zaproponować kierunki dalszych rozmów o polityce akcyzowej.

Jesteśmy przekonani, że odpowiedzialna polityka podatkowa powinna łączyć interes publiczny z poszanowaniem zasad stabilności prawa, przewidywalności regulacji i dialogu społecznego. Weto wobec proponowanej ustawy oraz rozpoczęcie rozmów z branżą pozwolą stworzyć warunki do wypracowania rozwiązań opartych na rzetelnych danych, a nie na założeniu, że każda kolejna podwyżka podatku automatycznie zwiększy dochody państwa.

Z wyrazami szacunku,

Szczepan Wójcik, prezes Instytutu Gospodarki Rolnej
Jacek Czauderna, prezes Krajowej Rady Gastronomii i Cateringu
Tomasz Obszański, przewodniczący NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”
Maciej Ptaszyński, prezes Polskiej Izby Handlu
Renata Juszkiewicz, prezes Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji
Łukasz Karmowski, prezes Związku Gorzelni Polskich
Magdalena Zielińska, prezes Związku Pracodawców Polska Rada Winiarstwa
Karol Stec, prezes Związku Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy